



## СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Економіка і фінанси підприємства
<b>Викладач</b>	<b>Сибірцев Володимир Васильович</b> , доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування 
<b>Контактний тел.</b>	+38(095) 173-75-73
<b>E-mail:</b>	sybirtsev@ukr.net
<b>Обсяг та ознаки дисципліни</b>	Вибіркова дисципліна. З змістові модулі. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів - 4, годин - 120, у т.ч. лекції - 28 годин, практичні заняття - 14 годин, самостійна робота - 78 годин. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська / англійська. Рік викладання - 2022.
<b>Консультації</b>	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщенному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
<b>Пререквізити</b>	Особливі вимоги відсутні.

## **1. Мета і завдання дисципліни**

**Метою** вивчення дисципліни є формування у здобувачів сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття щодо господарсько-фінансової діяльності підприємства, змісту її окремих напрямів та їх взаємозв'язку, системи показників, що їх характеризують.

**Завданнями** дисципліни є теоретична та практична підготовка здобувачів з таких питань:

- підприємство як суб'єкт господарювання та основні напрями його господарсько-фінансової діяльності (операційна, інвестиційна, інноваційна, фінансова);
- методологічні та методичні засади планування діяльності підприємства;
- формування програми виробництва продукції та її реалізації, визначення виробничої потужності підприємства;
- визначення складових ресурсного потенціалу підприємства та шляхи його ефективного використання;
- теоретичні засади формування і використання трудових ресурсів підприємства та системи їх матеріального стимулювання, методичні підходи до їх аналізу та планування;
- теоретичні засади формування і використання майнових ресурсів (активів) підприємства, методичні підходи до їх аналізу та планування;
- теоретичні засади формування фінансових ресурсів (капіталу) підприємства, методичні підходи до їх аналізу та планування;
- механізм формування економічних результатів господарсько-фінансової діяльності підприємства;
- оцінка ефективності господарської діяльності та пошук шляхів її підвищення;
- сутність фінансового стану підприємства, його складові та методи оцінки;
- конкурентоспроможність підприємства та методи її оцінки;
- механізм розвитку підприємства, запобігання кризових явищ та банкрутства; забезпечення економічної безпеки підприємства.

## **2. Результати навчання**

У результаті опанування дисципліни здобувач повинен мати цілісне уявлення про:

- економічної основи функціонування підприємства у системі ринкових відносин, основні напрями та види його діяльності, види підприємств, що функціонують в Україні;
- систему аналізу та планування обсягів, результатів діяльності та ресурсів підприємства;
- зовнішнє середовище та його вплив на діяльність підприємства;
- ресурсний потенціал підприємства та його складові елементи;
- основні результативні показники діяльності підприємства, порядок їх формування та використання;
- капітал підприємства, його структуру, взаємозв'язок з іншими;

- ефективність, конкурентоспроможність підприємства та його продукції, володіти практичними навичками оцінки цих параметрів;
- про сучасні теорії та моделі розвитку підприємства, механізм трансформації (реструктуризації) підприємства у процесі розвитку;
- економічну безпеку підприємства та його антикризову діяльність.

Здобувач має також володіти методами та інструментарієм:

- стратегічного, тактичного та оперативного планування; планування обсягів діяльності, необхідних ресурсів, зовнішніх і внутрішніх обмежень та ризиків, напрямів розвитку та реструктуризації;
- обґрунтування обсягів виробництва та реалізації продукції, його виробничої потужності, потреби підприємства у матеріальних ресурсах, мати уявлення про критерії оптимізації обсягів матеріально-сировинних ресурсів, що необхідні підприємству; товарну та цінову політику підприємства;
- аналізу та планування ресурсів, які необхідні підприємству, розробки політики формування та використання трудових, майнових та фінансових ресурсів;
- аналізу та планування доходів, поточних витрат і фінансових результатів від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства;
- обґрунтування ефективності інвестиційних та інноваційних проектів;
- оцінки фінансово-майнового стану підприємств, його конкурентоспроможності, загрози банкрутства.

### **3. Політика курсу та академічна добросередньоть**

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної добросередньоть, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної добросередньоть ЦНТУ.

### **4. Програма навчальної дисципліни**

#### Змістовий модуль 1. Економічні засади функціонування підприємства в системі ринкових відносин. Економічні основи виробничої діяльності підприємства.

Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці.

Тема 2. Планування діяльності підприємства.

Тема 3. Економічні характеристики продукції підприємства.

Тема 4. Виробнича програма підприємства.

Тема 5. Виробнича потужність підприємства.

#### Змістовий модуль 2. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства.

Тема 6. Ресурсний потенціал підприємства.

Тема 7. Трудові ресурси підприємства.

Тема 8. Майнові ресурси (активи) підприємства.

Тема 9. Фінансові ресурси (капітал) підприємства.

Змістовий модуль 3. Економічні результати господарсько-фінансової діяльності підприємства.

Тема 10. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції.

Тема 11. Доходи та цінова політика підприємства.

Тема 12. Фінансові результати діяльності підприємства.

Змістовний модуль 4. Інтегральна оцінка стану підприємства. Розвиток підприємства та забезпечення його економічної безпеки.

Тема 13. Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки.

Тема 14. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки.

Тема 15. Сучасні теорії та моделі розвитку підприємства. Трансформація (реструктуризація) підприємств у процесі розвитку.

Тема 16. Економічна безпека підприємства та його антикризова діяльність.

## **5. Система оцінювання та вимоги**

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший модуль - 50 балів, другий модуль - 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

## **6. Рекомендована література**

1. Іванілов О. С. Економіка підприємства: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. С. Іванілов - К.: Центр учебової літератури, 2009. - 728 с.
2. Економіка підприємства : підручник / М. Г. Грещак [та ін.] ; заг. та наук. ред. Г. О. Швиданенко ; Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Вид. 4-те, перероб. і доп. - К. : КНЕУ, 2009. - 816 с.
3. Фінанси підприємств : підручник / [А. М. Поддерьогін та ін.] ; кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддеръогін ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - 8-е вид., переробл. та допов. - К. : КНЕУ, 2013. - 519 с.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Протокол №1 від 30 серпня 2022 р.